

Соціальні і економічні зміни, що відбуваються в суспільстві, знаходять своє відображення і в діяльності бібліотек, як установ, що стоять на перехресті інформаційних потоків. Сучасне життя призводить до необхідності створення нових умов для забезпечення користувачів своєчасною, достовірною та повною інформацією шляхом широкого застосування новітніх технологій.

Під терміном “електронна бібліотека” розуміється розподілена інформаційна система, яка дозволяє надійно накопичувати, зберігати, ефективно використовувати різноманітні колекції електронних документів, доступні у зручному для користувачів вигляді через глобальні Мережі передачі даних.

Одним з перших проєктів створення зібрання електронних версій книг є проєкт “Гутенберг”, започаткований у 1971 році у Лабораторії дослідження матеріалів Іллінойського університету.

В Європі здійснюється проєкт “Bibliotheca Universalis”, що ставить за мету створення глобальної мережі електронних бібліотек. Було заплановано сформувати велику розподілену колекцію наукових знань, і забезпечити можливість надання доступу до неї користувачам через всесвітню Мережу. Країни “Великої сімки” включили цей проєкт до числа 11 найбільш важливих науково-технічних проєктів.

Варта уваги і “Национальная электронная библиотека” Росії – найбільший в світі електронний архів російськомовних документів, матеріалів газет, журналів, радіо і телестанцій. Проєкт зародився в 1994 році. Основна інформація подається користувачам на комерційних засадах.

В Україні роботи з формування електронних бібліотек лише набирають обертів. Однією з перших ініціатив у цьому напрямі стало рішення інформаційно-бібліотечної ради Національної Академії Наук (НАН), в якому доручили Науковій бібліотеці України ім. Вернадського (НБУВ) створити електронну наукову бібліотеку НАН України.

Національна електронна бібліотека України включає 3 основні інформаційно-ресурсні компоненти:

- фонд електронних документів (комп'ютерних версій книг, статей з періодичних видань)
- загальнодержавну реферативну базу даних “Україніка наукова” (монографії, енциклопедії, довідники, словники, періодичні видання, збірники наукових праць, матеріали конференцій, автореферати дисертацій)
- електронний каталог НБУВ.

Електронні літературні ресурси

Електронні літературні ресурси набувають все більшу популярність серед користувачів. Познайомимося із сайтами, присвяченими літературі – класичній і сучасній. Пошук необхідної літератури в Мережі – це вже звичайне явище, да і ресурсів, які дозволяють це робити – достатньо.

Що робить користувач Мережі, коли хоче знайти потрібну йому інформацію. Звертається до пошукових систем. Для пошуку книг існують розшукувачі, за допомогою яких можна знайти тексти в електронних бібліотеках.

Наприклад, www.ekniga.com.ua - літературно-інформаційна пошукова

система-каталог. Містить алфавітний та тематичний каталоги. Розділ “Студенческая сеть” містить посилання на сайти рефератів. Розділ “Помощь” допоможе розібратися в питанні пошуку книг.

Яку адресу в першу чергу вводять користувач, коли йому потрібна яка-небудь книга?

Адресу бібліотеки Мошкова [www . lib . ru](http://www.lib.ru)

Нещодавно на цьому сайті з`явився розділ, присвячений українській літературі [\[b\]\(http://www.li\)](http://www.li</p></div><div data-bbox=)

[ru](http://www.li)

[/](http://www.li)

[su](http://www.li)

[/](http://www.li)

[ukraina](http://www.li)
В розділі представлені твори О.Гончара, Лесі Українки, М.Коцюбинського , П.Мирного та ін. Можна знайти книги сучасних авторів.

На сайті “Український центр” [www . ukrcenter . com](http://www.ukrcenter.com) розташована Українська електронна бібліотека, яка містить 1738 книг 234 авторів. На головній сторінці є тематичний каталог. Містить твори українських авторів. Є переклади зарубіжних письменників українською мовою. Розділ “Публіцистика” містить наукові статті та дослідження з історії, філософії, мовознавства.

[www . ukrlib . km . ru](http://www.ukrlib.km.ru) - бібліотека української літератури. Крім творів містить велику кількість біографічних даних українських письменників та поетів, рефератів. Усі публікації на українській мові, хоча головна сторінка на російській.

За адресою [www . geocities . com / doctorpro 2002](http://www.geocities.com/doctorpro2002) знаходиться невелика електронна бібліотека “Чорна жужелиця”. Тут знаходиться багато перекладів Хорхе Луїса Борхеса, є “Велике вчення” Конфуція, “Сонячна машина” Володимира Винниченка та ін.

Ну і звичайно, в Мережі є ресурс присвячений українській літературі, який зобов`язаний своєю появою українській діаспорі. Це “Електронна бібліотека української літератури” [w](http://www)

[ww](http://www)

[utoronto](http://www)

[ca](http://www)

[/](http://www)

[elul](http://www)
-особистий проект Максима Тарнавського, професора Торонтського університету. На сайті зібрані твори сучасних українських авторів і класиків. Є декілька статей з історії літератури, літературознавства. Цікавий розділ “Інші електронні збірки”, де міститься багато посилань на інші ресурси.

Поезія

Для аматорів поезії в Інтернеті є багато чудових поетичних збірок. Одна з них “Бібліотека кошового писаря” [www . pysar . net](http://www.pysar.net) - не дуже велике, але мабуть найстаріше зібрання української поезії в Мережі.

За адресою poetry.uazone.net знаходиться проект “Поетика”. Ресурс охоплює поетичні твори починаючи з датованих XVII століттям до сучасних. Окрім поезій, на сайті подані

тексти українських народних пісень, переклади зарубіжних класиків українською мовою. Сайт “Поетичні майстерні” західноукраїнської творчої спілки знаходиться за адресою [ww](#)

=
[ukrart](#)

=
[lviv](#)

=
[ua](#)

, має кілька розділів:

- “Бібліотечка української поезії”
- “Огляди” (критичні статті)
- “Рейтинги”
- “Ресурси” та ін.

Історична література

За адресою [litopys.org.ua](#) знаходиться ресурс “Ізборник” – проект електронної бібліотеки давньої української літератури. Бібліотека є добіркою літописів, хронік, історично-мемуарної прози, історичних документів, наукових робіт присвячених історії давньої літератури. Сайт дуже допоможе тим, хто вивчає історію літератури.

Exlibris.onestop.net - “Exlibris: українська електронна бібліотека”. Дуже насичений сайт для шанувальників історії та історичної літератури. У великому обсязі представлені історичні дослідження, мемуари, публіцистика, художні твори.

Фантастика

Fantasy Station - [www . fantasy . kiev . ua](#) - ресурс, який має свою специфіку. Це бібліотека фантастики. Проте тим, хто цікавиться цим жанром, знайдеться, що почитати. На сайті більше, ніж 3600 творів українських, російських та зарубіжних авторів, але всі вони подані російською мовою.

[www . zhelem . com . ua](#) - сайт української фантастики. Прихильники цього жанру можуть познайомитися з творами, поспілкуватися в чаті, дізнатися про роботу клубів шанувальників фантастики.

На допомогу школярам

Litbook.by.ru - “Літературна Інтернет-бібліотека”, сайт розроблений в допомогу учням середніх шкіл України. Містить твори, які вивчаються у школі, реферати, біографії письменників.

Російськомовні ресурси

Lib.km.ru - російськомовний ресурс, містить художню літературу, мемуари, публіцистику, довідкову літературу.

[www . bestlibrary . ru](#) - електронна бібліотека. Налічує 9432 тексти 1461 авторів, представлені книги усіх жанрів.

LitPortal.ru - чудова електронна бібліотека, поновлюється щоденно, містить дуже багато нових книг.

lib.aldebaran.ru – електронна бібліотека “Альдебаран”, поновлюється щоденно.

[www . vavilon . ru](#) - на сайті “Вавилон” представлена сучасна російська література.

[www . allbest . ru](#) - “Allbest.ru” електронна бібліотека, є однією з найбільших в російському Інтернеті. Рубрики: дитяча, історична, пригодницька проза, детективи. Фантастика, поезії. А також реферати, курсові та дипломні роботи.

bookworld.com.ua – електронна бібліотека “Мир книг”.

[www . skazka . com . ru](http://www.skazka.com.ru) - міфи та легенди народів світу, казки для дітей та дорослих.

enbv.narod.ru - економічна бібліотека Воеводіна. Містить в собі економічні словники та енциклопедії, літературу з економічної теорії, фінансів, маркетингу, підприємництву та інше.

ebk.net.ua/index.htm – електронна правова та економічна бібліотека Князева. Книги, підручники, реферати, курсові стануть в нагоді студентам та фахівцям.

[www . ekniga . com . ua](http://www.ekniga.com.ua)

[www . lib . ru](http://www.lib.ru)

[www . lib . ru / su / ukraina](http://www.lib.ru/su/ukraina)

[www . ukrcenter . com](http://www.ukrcenter.com)

[www . ukrlib . km . ru](http://www.ukrlib.km.ru)

[www . geocities . com / doctorpro 2002](http://www.geocities.com/doctorpro2002)

[www . utoronto . ca / elul](http://www.utoronto.ca/elul)

[www . pysar . net](http://www.pysar.net)

[www . ukrart . lviv . ua](http://www.ukrart.lviv.ua)

[www . fantasy . kiev . ua](http://www.fantasy.kiev.ua)

[www . zhelem . com . ua](http://www.zhelem.com.ua)

[www . bestlibrary . ru](http://www.bestlibrary.ru)

[www . vavilon . ru](http://www.vavilon.ru)

[www.skazka.com .r u](http://www.skazka.com.ru)